

Emil Kochs tale på Folkemødet på Bornholm

Taler

Emil Koch
Medlem af det nationale
Ungeklimaråd

Dato

14. juni 2025

Sted

Klima- og Energiscenens lille
scene, Allinge, Bornholm

Omstændigheder

Tale holdt ved arrangementet *Klimadebattens nye stemmer*.

- 1 Unge som gamle, lytterne til min stemme, prikker under jetjægerens strøg,

Vores verden er i forandring. Verdensordenens tektoniske plader rører på sig og krystalkuglen er dugget til. Dugget til af en ildelugtende ånde fra en hvid mand
5 iført en stor mørkeblå blazer, en kridhvid skjorte og et langt lyse blot slips i en glans, som var det Askepots tryllebundne kjole. Forklædt som en af os, en der har kæmpet sig op fra støvet og undertrykkelsen og ind på paladset. Man fristes til at tænke på dagens fødselar, Donald Trump, men jeg vil egentlig bare tegne en karikatur af dem, som sidder på magten i vores verden. Patriarkatet.

10

Men i jakkesættets obskure spejlbillede kastes en fremtid, som er uvis, ambivalent og uhyre kompleks. Wildcard events lurar på at se dagens lys som muldvarper, der plotter et kup under jorden. Det er begivenheder af lav sandsynlighed men med meget store konsekvenser. I hverdagens sus og dus
15 glemmer vi, at nogen allerede har trykket på play-knappen.

Lige nu er et utal af krige i gang; Israel-Palæstina, Rusland-Ukraine, Indien-Pakistan, borgerkrig i Sudan... Hvornår begynder vi at kalde det 3. verdenskrig? Vi har næsten lige oplevet en pandemi, for ikke længe siden var der powercuts i
20 Sydeuropa og så sent som sidste søndag faldt en køreledning på togbanen mellem Ejby og Middelfart og strandede stod jeg i Fredericia sammen med en masse fynboer og københavnere.

25

I en verden filtret ind i kompleksitet søger vi at skabe vores egne små virkeligheder. Udregnende og kalkulerende bevæger vi os gennem livet. Vi vil have kontrol over eget liv, og tror på at en Messias vil komme og lede os igennem uvejret. Jakkesæts-politikerne lover at tage os af kogepladen. De kan

løse vores problemer, siger de. Tryllebinder os med lovning om at hjælpe, lige
30 der hvor skoen klemmer i hverdagen. F.eks. er prisen på æg afsindig vigtig for
mange amerikanere. En af vores største problematikker i vesten, er at vi
udvælger mennesker til at lede os, som tror, at de kan redde os - og at vi spiller
ind i den dynamik ved at fralægge os vores eget ansvar. Realiteten er desværre
den, at de ikke kan løse vores problemer for os.

35 I en verden, hvor logikken hersker, er tanken om den tænkte løsning, at finde en
tabt guldsko, meget fristende. Men klimakrisen er et helt andet bæst, et
indgående socialt og vildt problem. Som samfund har vi allerede opnået de
teknologiske fremskridt, som skal til for at tage hånd om vores jord. Så hvordan
40 kan det være, at vi ikke formår at tilpasse os?

The Havard Kennedy School professoren, Ronald A. Heifetz rammer hovedet
på sømmet, når han siger: "People don't resist change, they resist the loss that
comes with it."

45 Det er altså ikke forandringen i sig selv, som skaber modstanden. Vi mennesker
elsker tanken om at forandre os, men forandring medfører tab, og modstand er
et produkt deraf. Det, vi er oppe imod er tab af vores identiteter, ændringer i
vores værdisæt, og brud på vores antagelser og trofaste loyaliteter.

50 Men midnatstimen er kommet. Vi må bevæge klimakampen ud af vores
hoveder og ned i vores kroppe. Vi må bevæge hinanden fra hjertet til maven. Vi
må sortere i vores eget kulturelle dna. Hvad vil det sige at konfrontere sin egen
familiehistorie ved f.eks. at sige – jeg elsker dig, bedstefar, og jeg nyder dit
55 selskab, men noget af det, som du står for er både racistisk, ubarmhjertigt og
seksualiserende. Hvad skal blive ved med at leve gennem dig, og hvad skal have
lov til at forgå?

Fremtidens løsninger findes ved at sætte sig ind i den knugende og sitrende
60 følelse af forelskelse, jeg kender ensomhedens tyngde, og sommetider besøges jeg
af tristheden, som får mig til at føle en bomuldsagtig fremmedartethed til mig
selv.

For at lede et samfund er vi nødt til at have en fornemmelse af, hvordan folk går
65 og har det. Vi skal lære at holde kompleksiteten og begynde at leve livets
paradokser. Her ligger det næste skridt i klimakampen.

Tak skal I have!

70

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

75

Tags

Folkemødetale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/emil-kochs-tale-pa-folkemodet-pa-bornholm>

80

85

90

95

100

105